

SKAKNING, f. 2. Se *Skakande*. *S-en i en vagn*. *S. på hufvudet*.

SKAL, n. 5. 1) (bot.) Den yttre betäckningen, som innesluter en frukt, en eller flera kärnor eller frön. *S. på nötter, ärter, bönor*. *Släppa s-et*, säges om vissa slags frön, när skalen lossna och lemna dem. — 2) Yttre betäckningen på ägg och för vissa djur (deraf kallade Skaldjur). *Krypa ur s-et*. *Fälla s-et*, se *Fälla*. — 3) (Fig.) Sken, yta. *S. utan kärna*. — *Ss. S-lös*.

SKALA, skåla, v. a. 1. I. Frånkilja skalet ifrån frukt, o. s. v. *S. äplen*. *S. äf*, se *Afskala*. — *Skalande*, n. 4.

SKALA, skåla, v. n. 1. II. (fam.) Springa fort. *S. äf, bort, undan*. *S. efter någon*. — *Skalande*, n. 4.

SKALA, skåla, f. 1. III. (lat. *Scala*, egentl. steg, trappa) 1) Graderad måttstock på vissa instrumenter; äfv. graderad linje på kartor, o. s. v. — 2) (i tonkonsten) Följd af toner, som fortskrida i ordning ifrån de lägre till de högre. Tonledning. *Spela skalorna*. [*Scala*.]

SKALARE, m. 5. (fam.) En, som springer snabbt.

SKALBAGGE, m. 2. pl. — *baggar*. Vingad insekt, hvars flygvingar äro täckta med kant vid kant liggande, ogenomskinliga täckvingar. *S-ggarne*, benämning på första ordningen af insekterna.

SKALBÄRANDE, a. 1. (nat. hist.) Som har skal. Benämning på en ordning af de hufvudlösa blötdjuren.

SKALD, skåld, m. 5. 1) Benämning på de fordna skandinaviska diktarne. — 2) Poet, diktare i allmänhet. — *Syn*. Poet, Bard, Sångare, Diktare.

SKALDEBREF, n. 5. Bref på vers.

SKALDEDIKT, f. 3. Poetisk dikt, vanligen på vers.

SKALDEGÅFVA, f. 1. Poetisk gåfva, fallenhet.

SKALDEKONST, f. 5. Den konst, i hvilken skönhetsens idé uppenbar sig genom begrepp och ord. — *Syn*. Poesi, Dikten, Sången.

SKALDEMÖ, f. 3. pl. — *mör*. Se *Sånggudinna*.

SKALDEQVÄDE, n. 4. Se *Skaldestycke*.

SKALDESLAG, n. 5. Särskilt slag af skaldekonsten. *Epos och drama äro olika s.* — *Syn*. Diktart.

SKALDESPRÅK, n. 5. Det slags bildspråk, som utmärker skaldekonsten. *S-et*, det utomordentligt rika, på Eddan grundade bildspråk, som de fordna skalderne nyttjade.

SKALDESTYCKE, n. 4. Alster af skaldekonsten. — *Syn*. Dikt, Sång.

SKALDESÅNG, m. 3. Poetisk sång, skaldestycke. — *Syn*. Bardasång.

SKALDEÅDER, f. 1. (fig.) Se *Skaldegåfva*.

SKALDINNA, f. 1. Qvinna, som öfvar skaldekonsten.

SKALDJUR, n. 5. Djur, som är betäckt af skal, t. ex. snäckorna.

SKALDSKAP, n. 5. 1) (egentl.) Fornskandinavisk vitterhet. — 2) (i allm.) Skaldekonst, vitterhet.

SKALF, skållv, n. 5. Skållfning. Bildar sammansättningen Jordskålf.

SKALFRUKT, m. 3. Frukt, som omslutes af ett skal.

SKALHAKE, m. 2. pl. — *hakar*. (fam.) 1) En, som går eller springer mycket fort. — 2) (fig.) En, som utomordentligt fort förrättar något.

SKALIG, a. 2. Som har skal. Mest i sammansättningar, såsom: Enskalig, Tvåskalig, m. fl. **SKALK**, m. 2. I. (Egentl.: tjänare) Se *Skålm*, 2. (Fig. fam.) *Ha s-en bak örat*, vara listig, skalkaktig.

SKALK, m. 2. II. (sannolikt af *Skal*) Första stycket, som skäres af ett bröd.

SKALKAKTIG, a. 2. Se *Skålmaktig*. — *Skalkaktighet*, f. 3. — *Skalkaktigt*, adv. **SKALKAS**, v. d. 1. Skämta på ett gäckande eller lösaktigt sätt; rasa kåttjefullt.

SKALKHET, f. 3. (föråldr.) 1) Skalkaktighet. — 2) Se *Skalkstycke*.

SKALKSTYCKE, n. 4. Se *Skålmstycke*. *Göra ett s.*

SKALL, n. 5. 1) Skallande ljud. *Trumpe- ters s.* — 2) Hundars skällande; äfv. ljudet deraf. *Hör hundarnes s.* — 3) Stor jagt med talrikt uppådadt manskap. *Hålla s. Gå på s. ell. gå s.* hålla sådan jagt. *Gå s. efter en tjuf.*

SKALLA, v. n. 1. 1) Säges om ljud, som äro klangfulla och gifva starkt återljud. *Trumpe- terna s-de*. (Impersonelt) *Det s-de i bergen*. — 2) Hålla skalljagt. *S. efter vargar*. — *Skallande*, n. 4.

SKALLBUD, n. 5. Bud, som kringskickas, för att kalla till skallgång.

SKALLE, m. 2. pl. — *skallar*. 1) Se *Hufvudskalle*. — 2) (fam.) Hufvud. *Slå någon i s-n med en bok*. *Yr i s-n*. (Fig.) *Han får det inte i s-n*. kan ej begripa det.

SKALLER, skåll'r, m. sing. Örtslägtet *Rhinanthus*.

SKALLERGRÄS, n. 5. Örten *Rhinanthus Crista galli*, på ängar, med mörkgula blommor.

SKALLERORM, m. 2. En högst giftig orm, som vid stjerten har en rad tunna, hornartade skal, hvilka, när ormen rörer sig, ljuda likt en skallra. *Crotalus*. *Nordamerikansk S.*, sex fot lång, brun med svarta gördelränder. *C. horridus*. *Sydamerikansk S.*, sex fot lång, brun med festonlika fläckar. *C. durissus*.

SKALLFOGDE, m. 2. pl. — *fogdar*. En, som har underordnad befäl vid skallgång.

SKALLFOLK, n. 5. sing. Samteliga personer, som äro samlade till skallgång.

SKALLGATA, f. 1. Fem alnar bred, upp- röjd gata kring en skallplats.

SKALLGÅNG, m. 2. Den allmänna jagt, som af hela menigheter anställes emot rofdjur.

SKALLIG, a. 2. Som har hårlös hufvudskål.

SKALLIGHET, f. 3. Egenskapen att vara skallig.

SKALLNACKE, m. 2. pl. — *nackar*. Se *Lejontand*.

SKALLPLATS, m. 3. Platsen för ett skall, kringstånd af skallfolket.

SKALLRA, f. 1. 1) Barnleksak, bestående vanligen af en med ett litet skaft försedd kägelformig bleckdos, hvaruti äro inneslutna hvarje- handa små föremål, hvilka, då dosan skakas, göra ett skrämmande buller. — 2) De skallrande skalen på Skallerormen.

SKALLRA, v. n. 1. 1) Gifva ett ljud, likt det af en skakad skallra. *Hör, hur ärterna s. i asken*. — 2) Skaka någonting så, att ett sådant ljud deraf uppkommer. *S. med penningarna i handen*. — 3) Säges om föremål, som tätt och häftigt fara emot hvarandra, så att ett visst skall- rande ljud uppkommer. *Frysa ell. darra så, att tänderna s. Tänderna s. i munnen på hon- om*. — *Skallrande*, n. 4. o. *Skallring*, f. 2.